

DIREKTIIVIT

NEUVOSTON DIREKTIIVI 2014/112/EU,

annettu 19 päivänä joulukuuta 2014,

tiettyjen työajan järjestämistä koskevien seikkojen sääntelystä sisävesiliikenteessä Euroopan sisävesiliikenneliiton (EBU), Euroopan laivurijärjestön (ESO) ja Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF) välillä tehdyn eurooppalaisen sopimuksen täytäntöönpanosta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 155 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Työnantaja- ja työntekijäpuoli, jäljempänä 'työmarkkinaosapuolet', voivat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'perussopimus', 155 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytää yhteisesti, että niiden unionin tasolla perussopimuksen 153 artiklassa tarkoitettujen kysymysten osalta tekemät sopimukset pannaan täytäntöön neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä.
- (2) Euroopan sisävesiliikenneliitto (EBU), Euroopan laivurijärjestö (ESO) ja Euroopan kuljetustyöntekijöiden liitto (ETF) ovat 10 päivänä joulukuuta 2007 päivätyllä kirjeellään ilmoittaneet komissiolle haluavansa aloittaa perussopimuksen 155 artiklan 1 kohdan mukaisesti neuvottelut tehdäkseen sopimuksen unionin tasolla.
- (3) EBU, ESO ja ETF ovat 15 päivänä helmikuuta 2012 tehneet eurooppalaisen sopimuksen tiettyjen työajan järjestämistä koskevien seikkojen sääntelystä sisävesiliikenteessä, jäljempänä 'sopimus'.
- (4) Sopimus sisältää yhteisen pyynnön siitä, että sopimus pantaisiin täytäntöön neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä perussopimuksen 155 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (5) Asianmukainen väline sopimuksen täytäntöönpanoa varten on direktiivi.
- (6) Komissio on ilmoittanut ehdotuksestaan Euroopan parlamentille.
- (7) Komissio on laatinut direktiiviehdotuksensa yhteisön tason työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun mukauttamisesta ja edistämisestä 20 päivänä toukokuuta 1998 antamansa tiedonannon mukaisesti sekä ottaen huomioon allekirjoittajaosapuolten edustavuuden ja sopimuksen kunkin lausekkeen lainmukaisuuden.
- (8) Työajan järjestämistä koskevan johdonmukaisen lainsäädäntökehyksen edistämiseksi tämän direktiivin täytäntöönpanossa olisi huomioitava voimassa oleva unionin lainsäädäntö ja sopimuksen sisällön huomioon ottaen erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/88/EY⁽¹⁾. Mainitussa direktiivissä säädetään työajan järjestämistä koskevista terveyttä ja turvallisuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista, sisävesiliikennealan työntekijöiden työajan järjestäminen mukaan luettuina.
- (9) Jäsenvaltioiden olisi voitava antaa direktiivin täytäntöönpano työmarkkinaosapuolten tehtäväksi näiden yhteisestä pyynnöstä sillä edellytyksellä, että jäsenvaltiot toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet taatakseen tässä direktiivissä säädettyjen tavoitteiden saavuttamisen.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/88/EY, annettu 4 päivänä marraskuuta 2003, tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista (EUVL L 299, 18.11.2003, s. 9).

- (10) Direktiivin 2003/88/EY 14 artiklan soveltamiseksi tässä direktiivissä ja siihen liitettyssä sopimuksessa vahvistetaan liikkuvassa työssä olevien työntekijöiden työajan järjestämistä sisävesiliikenteen alalla koskevat vaatimukset, jotka ovat yksilöidympiä kuin ne, joista on säädetty direktiivissä 2003/88/EY.
- (11) Tätä direktiiviä olisi sovellettava yksilöidymmän tai liikkuvassa työssä sisävesiliikennealalla oleville työntekijöille paremman suojelun tason takaavan unionin lainsäädännön soveltamista rajoittamatta.
- (12) Tätä direktiiviä ei saisi käyttää perusteena sopimuksessa tarkoitetuilla aloilla toimivien työntekijöiden yleisen suojelun tason alentamiselle.
- (13) Tässä direktiivissä ja siihen liitettyssä sopimuksessa vahvistetaan vähimmäisvaatimukset. Jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolien olisi saatava pitää voimassa tai ottaa käyttöön suotuisampia säännöksiä.
- (14) Tässä direktiivissä kunnioitetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja erityisesti sen 31 artiklassa tunnustettuja perusoikeuksia ja periaatteita.
- (15) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli suojella tämän suurimmaksi osaksi rajojen yli toimivan alan työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (16) Sopimuksen täytäntöönpanolla edistetään perussopimuksen 151 artiklan mukaisten tavoitteiden toteuttamista.
- (17) Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön ⁽¹⁾ mukaan se, että direktiivissä tarkoitettua toimintaa ei vielä ole jäsenvaltiossa, ei voi vapauttaa kyseistä jäsenvaltiota velvoitteestaan hyväksyä lakeja tai määräyksiä sen varmistamiseksi, että kaikki direktiivin säännökset on saatettu asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä. Sekä oikeusvarmuuden periaate että tarve varmistaa direktiivien täysimääräinen täytäntöönpano oikeudellisesti eikä vain tosiasiallisesti edellyttävät, että kaikki jäsenvaltiot toistavat asianomaisen direktiivin säännöt selkeän, täsmällisen ja avoimen kehyksen puitteissa, joka sisältää pakottavia oikeudellisia säännöksiä. Tämä velvoite koskee jäsenvaltioita niissä tietyinä hetkenä vallitsevan tilanteen muuttumisen ennakoiduksi ja sen varmistamiseksi, että kaikki oikeussubjektit yhteisössä, myös niissä jäsenvaltioissa, joissa direktiivissä tarkoitettua toimintaa ei ole, voivat selkeästi ja tarkasti tietää oikeutensa ja velvoitteensa kaikissa olosuhteissa. Vain siinä tapauksessa, että direktiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi maantieteellisistä syistä aiheuttanut, se ei oikeuskäytännön mukaan ole pakollista. Näissä tapauksissa jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava tästä komissiolle.
- (18) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman ⁽²⁾ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjät pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tällä direktiivillä pannaan täytäntöön tiettyjen työajan järjestämistä koskevien seikkojen sääntelystä sisävesiliikenteessä Euroopan sisävesiliikenneliiton (EBU), Euroopan laivurijärjestön (ESO) ja Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF) välillä 15 päivänä helmikuuta 2012 tehty eurooppalainen sopimus, joka on liitteenä.

2 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai antaa säännöksiä, jotka ovat suotuisampia kuin tämän direktiivin säännökset.

⁽¹⁾ Ks. muun muassa unionin tuomioistuimen asiassa C-343/08, komissio v. Tšekin tasavalta 14.1.2010 antama tuomio (Kok. s. I-275).

⁽²⁾ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

2. Tämän direktiivin täytäntöönpano ei ole missään tapauksessa riittävä peruste työntekijöiden suojelun yleisen tason alentamiselle direktiivin soveltamisalalla. Se ei rajoita jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten oikeutta antaa muuttuvien olosuhteiden perusteella lakeihin, asetuksiin tai sopimuksiin perustuvia säännöksiä tai määräyksiä, jotka ovat erilaisia kuin ne säännökset tai määräykset, jotka ovat voimassa tämän direktiivin antamishetkellä, edellyttäen että tässä direktiivissä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia noudatetaan.

3. Tämän direktiivin soveltaminen ja tulkinta ei rajoita unionin tai jäsenvaltioiden sellaisten säännösten, toimintatapojen tai käytäntöjen soveltamista, joilla turvataan kyseessä oleville työntekijöille suotuisimmat olosuhteet.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on määritettävä, mitä seuraamuksia sovelletaan, jos tähän direktiiviin perustuvia kansallisia säännöksiä rikotaan. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2016. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

5 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

6 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 19 päivänä joulukuuta 2014.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
S. GOZI

LIITE

Eurooppalainen sopimus tiettyjen työajan järjestämistä koskevien seikkojen sääntelystä sisävesiliikenteessä

Katsotaan seuraavaa:

- 1) Tiettyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista annetussa direktiivissä 2003/88/EY vahvistetaan yleiset vähimmäisvaatimukset, joita sovelletaan 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja osa-alueita (vuorokautiset lepoajat, tauot, viikoittaiset lepoajat, yötyön kesto) lukuun ottamatta myös sisävesiliikenteen työaikajärjestelyihin. Koska kyseisen säädöksen säännöksissä ei oteta riittävästi huomioon erityistä työ- ja elinolosuhteita sisävesiliikenteessä, on tarpeen antaa tarkempia määräyksiä direktiivin 2003/88/EY 14 artiklan mukaisesti.
- 2) Näillä erityismääräyksillä pyritään turvaamaan sisävesiliikenteen työntekijöiden työterveyden ja -turvallisuuden korkea taso.
- 3) Sisävesiliikenne on kansainvälinen liikennemuoto, jolle on ominaista erityisesti rajatylittävä toiminta eurooppalaisessa vesiväyläverkossa. Sen vuoksi eurooppalaisessa sisävesiliikenteessä olisi pyrittävä luomaan alan työmarkkinoita koskevat yhtenäiset puite-ehdot ja ehkäisemään epäilua kilpailua, joka perustuu työaikajärjestelyjä koskevan sääntelyn eroavuuksiin.
- 4) Koska liikennealan merkitys talouden kilpailukyvyllä on suuri, Euroopan unionin päämääränä on tukea erityisesti sellaisia liikennemuotoja, jotka kuluttavat vähemmän energiaa ja jotka ovat ympäristöystävällisempiä ja turvallisempia ⁽¹⁾. Sisävesiliikenne on ympäristöystävällinen liikennemuoto, jolla on vielä vapaata kapasiteettia ja jonka avulla voidaan kestävällä tavalla vähentää rahtiliikennettä Euroopan maanteillä ja rautateillä.
- 5) Työskentelyä on tällä alalla järjestelty eri tavoilla. Alusten työntekijöiden lukumäärä ja työaika vaihtelevat työjärjestelyjen, yrityksen, maantieteellisen toiminta-alueen ja matkan pituuden sekä aluksen koon mukaan. Jotkin vesikulkuneuvot ovat käytössä jatkuvasti, eli 24 tuntia vuorokaudessa työntekijöiden tehdessä vuorotyötä. Toisaalta erityisesti keskisuuret yritykset käyttävät aluksiaan yleensä 14 tuntia vuorokaudessa viitenä tai kuutena päivänä viikossa. Sisävesiliikenteessä aluksella olevan työntekijän työaika ei ole sama kuin vesikulkuneuvon käyttöaika.
- 6) Sisävesiliikenteen erityisominaisuus on se, että työntekijällä voi työpaikan lisäksi olla aluksella myös makuutilat tai asunto. Sen vuoksi on tavanomaista viettää aluksessa myös lepoaika. Monet sisävesiliikenteen työntekijät — varsinkin kaukana kotiseudultaan työskentelevät — työskentelevät aluksessa useita peräkkäisiä päiviä vähentääkseen työmatkoihin kuluva aikaa ja voidakseen sen jälkeen viettää useita päiviä kotona tai jossain muussa valitsemassaan paikassa. Esimerkiksi työskennellessään rytmissä 1:1 työntekijällä on yhtä monta lepopäivää kuin työpäivää. Tästä syystä peräkkäisten työpäivien määrä aluksella ja vastaavasti peräkkäisten lepopäivien määrä voi olla suurempi kuin maissa sijaitsevassa työpaikassa.
- 7) Sisävesiliikenteen keskimääräiseen työaikaan sisältyy yleensä huomattava määrä työpaikkapäivystystä (mikä voi johtua esimerkiksi ennalta arvaamattomista odotusajoista suluilta tai vesikulkuneuvon lastaamisesta ja purkamisesta), joka voi osua myös yöaikaan. Sen vuoksi työajan päivittäiset ja viikoittaiset enimmäismäärät voivat olla suuremmat kuin direktiivissä 2003/88/EY vahvistetut enimmäismäärät.
- 8) Samanaikaisesti on huomattava, että sisävesiliikenteen työrasitukseen vaikuttavat monet tekijät, kuten melu, värinä ja työaikajärjestelyt. Rajoittamatta toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 83/391/ETY ⁽²⁾ säännösten soveltamista työntekijöiden suojelemiseksi säädetään vuosittaisista terveystarkastuksista sisävesiliikenteen erityisten työolosuhteiden huomioon ottamiseksi.
- 9) Aluksilla suoritettavan yötyön asettamat lisävaatimukset olisi otettava huomioon työjärjestelyillä ja rajoittamalla sallittujen yötyötuntien määrää.

⁽¹⁾ Vrt. komission tiedonanto vesiliikenteen edistämisestä "Naiades", KOM(2006) 6 lopullinen, 17.1.2006.

⁽²⁾ EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1.

- 10) Sisävesiliikenteessä työskentelee palkattujen työntekijöiden lisäksi myös itsenäisiä ammatinharjoittajia ⁽¹⁾. Itsenäisen ammatinharjoittajan asema vahvistetaan kansallisen lainsäädännön perusteella.
- 11) Matkustajaliikenteessä työ- ja elinolot poikkeavat muusta sisävesiliikenteestä ja oikeuttavat siten erityismääräyksiin. Tämän eurooppalaisen sisävesiliikenteen osa-alueen poikkeava sosiaalinen ympäristö, erilainen toiminta ja sen sesonkiluonne näkyvät erilaisissa työaikajärjestelyissä.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 154 artiklan ja 155 artiklan 2 kohdan mukaisesti allekirjoittajaosapuolet esittävät yhteisen pyynnön kyseisen unionin tasolla tehdyn sopimuksen täytäntöön panemiseksi neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä. Allekirjoittajaosapuolet ovat sopineet seuraavaa:

1 lauseke

Soveltamisala

1. Tämä sopimus koskee liikkuvassa työssä olevia työntekijöitä, jotka työskentelevät navigointitehtävissä (miehistö) tai muissa tehtävissä (aluksen henkilökunta) vesikulkuneuvossa, joka harjoittaa jonkin jäsenvaltion alueella kaupallista sisävesiliikennettä.
2. Tässä sopimuksessa sisävesiliikenteen harjoittajia ei katsota työntekijöiksi myöskään silloin, kun he toimivat omassa yrityksessään työntekijän asemassa.
3. Tämä sopimus ei rajoita sellaisten kansallisten ja kansainvälisten alusliikenteen turvallisuusmääräysten soveltamista, jotka koskevat liikkuvassa työssä olevia työntekijöitä ja 1 lausekkeen 2 kohdassa tarkoitettuja henkilöitä.
4. Mikäli tässä sopimuksessa ja kansallisissa tai kansainvälisissä alusliikenteen turvallisuusmääräyksissä esiintyy lepoaikoja koskevia eroja liikkuvassa työssä olevien työntekijöiden osalta, sovelletaan ensisijaisesti niitä määräyksiä, jotka suojelevat työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä paremmin.
5. Liikkuvassa työssä oleviin työntekijöihin, jotka työskentelevät vesikulkuneuvossa, joka harjoittaa jonkin jäsenvaltion alueella muuta kuin kaupallista sisävesiliikennettä, ja joiden työehdoista määrätään työntekijä- ja työnantajajärjestöjen työehto- tai työmarkkinasopimuksilla, voidaan mainittujen työntekijä- ja työnantajajärjestöjen kuulemisen ja suostumuksen jälkeen soveltaa tätä sopimusta, mikäli tämän sopimuksen määräykset ovat työntekijöille suotuisampia.

2 lauseke

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- a) 'vesikulkuneuvolla' alusta tai uivaa kalustoa;
- b) 'matkustaja-aluksella' päiväristeilyalusta tai risteilyalusta, joka on suunniteltu ja varustettu kuljettamaan yli 12:ta matkustajaa;
- c) 'työajalla' aikaa, jona työntekijä työnantajan tai tämän edustajan pyynnöstä työskentelee vesikulkuneuvossa tai vesikulkuneuvon hyväksi, on työnantajan käytettävissä tai kutsuttavissa työhön (varallaoloaika);
- d) 'lepoajalla' ajanjaksoa, joka ei ole työaikaa. Tähän määritelmään sisältyy liikkuvassa vesikulkuneuvossa, paikallaan olevassa vesikulkuneuvossa sekä maissa vietetty lepoaika. Siihen eivät sisälly lyhyet tauot (enintään 15 minuuttia);
- e) 'lepopäivällä' keskeytymätöntä 24 tunnin lepoaikaa, jonka työntekijä viettää vapaasti valitsemassaan paikassa;
- f) 'sisävesiliikenteen harjoittajalla' henkilöä, joka harjoittaa sisävesiliikennettä elinkeinona muista riippumattomasti ja omaan laskuunsa;
- g) 'työvuoroluettelolla' luetteloa, josta käy ilmi työnantajan työntekijälle etukäteen ilmoittamat työ- ja lepopäivät;

⁽¹⁾ Vrt. komission tiedonanto KOM(2010) 373 lopullinen, 13.7.2010, Työntekijöiden vapaan liikkuvuuden vahvistaminen: oikeudet ja tärkeimmät kehitysaskeleet, 1.1 kohta.

- h) 'yöajalla' kello 23:n ja 6:n välistä aikaa;
- i) 'yötyöntekijällä'
 - aa) toisaalta työntekijää, joka työskentelee säännönmukaisesti yöaikaan vähintään kolme tuntia vuorokautisesta työajastaan;
 - bb) toisaalta työntekijää, joka todennäköisesti työskentelee yöaikaan tietyn osan vuotuisesta työajastaan, sellaisena kuin kyseinen jäsenvaltio määrittelee sen valintansa mukaan:
 - aaa) joko kansallisella lainsäädännöllä sen jälkeen, kun työmarkkinaosapuolia on kuultu;
 - tai
 - bbb) työehtosopimuksilla tai työmarkkinaosapuolten välisillä kansallisilla tai alueellisilla sopimuksilla;
- j) 'vuorotyöntekijällä' työntekijää, joka osallistuu vuorotyöhön;
- k) 'aluksen henkilökunnalla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/87/EY⁽¹⁾ liitteessä II olevan 1.01 artiklan määritelmän 103 mukaista henkilökuntaa;
- l) 'liikkuvassa työssä olevalla työntekijällä' työntekijää, joka kuuluu liikkuvaan henkilökuntaan sellaisessa yrityksessä, joka harjoittaa henkilö- tai tavaraliikennettä sisävesiliikenteessä. Tässä sopimuksessa olevilla viittauksilla työntekijöihin tarkoitetaan tällaisia työntekijöitä;
- m) 'sesongilla' 12 kuukauden sisällä enintään 9 peräkkäisen kuukauden ajanjaksoa, jonka aikana toiminta on sidoksissa tiettyihin vuodenaikoihin ulkoisista olosuhteista, kuten sääoloista tai matkailun kysynnästä, johtuen.

3 lauseke

Työaika ja viitejakso

1. Työaika perustuu periaatteessa kahdeksan tunnin työpäivään sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 lausekkeen määräysten soveltamista.
2. Työaikaa voidaan pidentää 4 lausekkeen mukaisesti, kun keskimääräinen työaika viikossa ei ylitä 48:aa tuntia 12 kuukauden (viitejakso) ajanjakson aikana.
3. Enimmäistyöaika viitejaksolla on 2 304 tuntia (laskentaperusteena on 52 viikkoa, joista vähennetään 4 viikon vähimmäisloma ja jotka kerrotaan 48 tunnilla). Myönnetty palkallisen vuosiloman jaksot ja sairauslomajaksot eivät sisälly tähän tai ne eivät saa vaikuttaa keskiarvoa laskettaessa. Lisäksi vähennetään yleisistä vapaapäivistä johtuvat lepoaikaotkeudet.
4. Viitejaksoa lyhyemmissä työsuhteissa sallittu enimmäistyöaika lasketaan suhteessa aikaan.

4 lauseke

Vuorokautinen ja viikoittainen työaika

1. Työaika ei saa olla enemmän kuin
 - a) 14 tuntia 24 tunnin aikana ja
 - b) 84 tuntia seitsemän päivän aikana.
2. Jos työvuoroluettelon mukaan työpäiviä on enemmän kuin lepopäiviä, neljän kuukauden ajanjaksolla keskimääräinen viikoittainen työaika ei saa ylittää 72:tä tuntia.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/87/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, sisävesialusten teknisistä vaatimuksista ja neuvoston direktiivin 82/714/ETY kumoamisesta (EUVL L 389, 30.12.2006, s. 1).

5 lauseke

Työ- ja lepopäivät

1. Peräkkäisiä työpäiviä saa olla enintään 31.
2. Jos työvuoroluettelon mukaan työpäiviä on enintään sama määrä kuin lepopäiviä, peräkkäisten työpäivien jälkeen on myönnettävä sama määrä peräkkäisiä lepopäiviä. Peräkkäisten lepopäivien määrästä voidaan poiketa sillä edellytyksellä, että:
 - a) 31 peräkkäisen työpäivän enimmäismäärää ei ylitetä ja
 - b) peräkkäisten työpäivien jälkeen myönnetään välittömästi 3 kohdan a, b tai c alakohdassa mainittu vähimmäismäärä peräkkäisiä lepopäiviä ja
 - c) pidennetty tai muutettu työjakso tasoitetaan viitejakson aikana.
3. Jos työvuoroluettelon mukaan työpäiviä on enemmän kuin lepopäiviä, määräytyy välittömästi peräkkäisten työpäivien jälkeen myönnettävien peräkkäisten lepopäivien vähimmäismäärä seuraavasti:
 - a) 1.–10. peräkkäinen työpäivä: 0,2 lepopäivää peräkkäistä työpäivää kohti (esimerkiksi: 10 peräkkäistä työpäivää = 2 lepopäivää),
 - b) 11.–20. peräkkäinen työpäivä: 0,3 lepopäivää peräkkäistä työpäivää kohti (esimerkiksi: 20 peräkkäistä työpäivää = 5 lepopäivää),
 - c) 21.–31. peräkkäinen työpäivä: 0,4 lepopäivää peräkkäistä työpäivää kohti (esimerkiksi: 31 peräkkäistä työpäivää = 9,4 lepopäivää).

Osittaiset lepopäivät lisätään peräkkäisten lepopäivien vähimmäismäärää koskevaan laskelmaan, ja ne myönnetään vain kokonaisina päivinä.

6 lauseke

Sesonkityö matkustajalaivaliikenteessä

Poiketen tämän sopimuksen 4 ja 5 lausekkeen määräyksistä voidaan sesonkiaikana matkustaja-aluksessa työskenteleviin työntekijöihin soveltaa seuraavia määräyksiä:

1. Työaika ei saa olla enemmän kuin
 - a) 12 tuntia 24 tunnin aikana ja
 - b) 72 tuntia seitsemän päivän aikana.
2. Työntekijöille myönnetään 0,2 lepopäivää työpäivää kohti. Kunakin 31 päivän jaksona on tosiasiallisesti myönnettävä vähintään 2 lepopäivää. Muut lepopäivät myönnetään sopimuksen mukaan.
3. Ottaen huomioon edellä oleva kohta ja 3 lausekkeen 4 kohta lepopäivät myönnetään ja 3 lausekkeessa tarkoitettua keskimääräistä 48 tunnin työaika noudatetaan työehtosopimusten tai työmarkkinaosapuolten välisten sopimusten mukaisesti tai tällaisten sopimusten puuttuessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

7 lauseke

Lepoajat

Työntekijöillä on oltava säännölliset ja riittävän pitkät ja yhtäjaksoiset lepoajat, joiden kesto ilmoitetaan aikayksikköinä ja joilla taataan, etteivät he väsymyksen tai työn epäsäännöllisen jaksotuksen vuoksi aiheuta vahinkoa itselleen, toisille työntekijöille tai muille ihmisille ja että he eivät vahingoita terveyttään lyhyellä tai pitkällä aikavälillä.

Lepoaika ei saa olla vähemmän kuin

- a) 10 tuntia 24 tunnin aikana, mistä vähintään 6 tuntia yhtäjaksoisesti ja
- b) 84 tuntia seitsemän päivän aikana.

8 lauseke

Tauot

Jokainen työntekijä, jonka työpäivä on pidempi kuin kuusi tuntia, saa pitää tauon, jota koskevat yksityiskohdat, erityisesti tauon kesto ja sen saamisen ehdot, vahvistetaan työehtosopimuksissa tai työmarkkinaosapuolten välisissä sopimuksissa taikka, jos sopimusta ei ole, kansallisessa lainsäädännössä.

9 lauseke

Enimmäisyötyöaika

Yötyöajan ollessa seitsemän tuntia viikoittainen (seitsemän päivän jakso) enimmäisyötyöaika on 42 tuntia.

10 lauseke

Vuosiloma

Jokaisella työntekijällä on oikeus vähintään neljän viikon palkalliseen vuosilomaan tai alle vuoden mittaisten työskentelykausien osalta vastaavaan osaan siitä tällaisen loman saamiselle ja myöntämiselle kansallisessa lainsäädännössä ja/tai käytännössä vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

Palkallista vähimmäisvuosilomaa ei voida korvata sen sijasta annettavalla rahamäärällä, paitsi työsuhteen päättyessä.

11 lauseke

Nuorten työntekijöiden suojelu

1. Alle 18-vuotiaisiin työntekijöihin sovelletaan nuorten työntekijöiden suojelusta annetun neuvoston direktiivin 94/33/EY ⁽¹⁾ säännöksiä.
2. Poikkeustapauksissa jäsenvaltiot voivat kuitenkin lainsäädännössään ja määräyksissään antaa luvan yli 16-vuotiaiden nuorten, jotka eivät kansallisen lainsäädännön mukaan ole enää oppivelvollisia, työntekoon direktiivissä 94/33/EY kiellettyinä yötyöaikana sillä edellytyksellä, että tehtävät liittyvät tunnustettuun koulutukseen liittyvän oppimistavoitteen saavuttamiseen ja nuorille annetaan korvaukseksi sopivasti vapaata eikä direktiivin 94/33/EY 1 artiklassa tarkoitettuja periaatteita aseteta kyseenalaisiksi.

12 lauseke

Valvonta

1. Työntekijöiden päivittäisistä työajoista tai heidän päivittäisistä lepoajoistaan on pidettävä kirjaa, jotta voidaan seurata 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11 ja 13 lausekkeessa esitettyjen määräysten noudattamista.
2. Kirjanpitoa on säilytettävä aluksella vähintään viitejakson päättymiseen saakka.
3. Työnantajan tai hänen edustajansa ja työntekijän on yhdessä tarkastettava ja vahvistettava edellä tarkoitetut tiedot sopivin väliajoin (viimeistään seuraavan kuukauden loppuun mennessä).

⁽¹⁾ EYVL L 216, 20.8.1994, s. 12.

4. Annettavat vähimmäistiedot ovat:
 - a) aluksen nimi;
 - b) työntekijän nimi;
 - c) aluksesta vastuussa olevan päällikön nimi;
 - d) päiväys;
 - e) työ- ja lepopäivät;
 - f) vuorokautisten työ- ja lepoaikojen alkaminen ja päättyminen.
5. Työntekijän on saatava itseensä liittyvistä vahvistetuista tiedoista jäljennös. Työntekijän on säilytettävä näitä jäljennöksiä yhden vuoden ajan.

13 lauseke

Kiireelliset tapaukset

1. Aluksen päälliköllä tai hänen edustajallaan on oikeus vaatia työntekijää tekemään ne tarvittavat työtunnit, joita vesikulkuneuvon, vesikulkuneuvossa olevien ihmisten tai lastin välitön turvallisuus tai muiden hädässä olevien alusten tai ihmisten auttaminen edellyttää.
2. Aluksen päällikkö tai hänen edustajansa voi 1 kohdan mukaisesti vaatia työntekijää tekemään ne työtunnit, joita tarvitaan kunnes tilanne on palautunut normaaliksi.
3. Tilanteen palauduttua normaaliksi ja heti, kun se on toteutettavissa, aluksen päällikön on varmistettava, että aika-aulun mukaisena lepoaikanaan työskennelleille työntekijöille myönnetään riittävä lepoaika.

14 lauseke

Terveystarkastus

1. Kaikilla työntekijöillä on oikeus maksuttomaan vuotuisen terveystarkastukseen. Lääkärintarkastuksissa on kiinnitettävä erityishuomiota sellaisiin oireisiin ja tiloihin, jotka saattavat johtua aluksella työskentelyyn liittyvistä 5 ja 6 lausekkeen mukaisista vuorokautisista vähimmäislepoajoista ja/tai vähimmäislepopäivistä.
2. Yötyöntekijät, joilla on todettu terveyshaittoja, jotka liittyvät todistettavasti siihen, että he tekevät yötyötä, siirretään mahdollisuuksien mukaan heille soveltuvaan päivätyöhön.
3. Maksuton terveystarkastus on toteutettava terveystietojen salassapitovelvollisuutta noudattaen.
4. Maksuton terveystarkastus voidaan tehdä kansallisen terveydenhoitojärjestelmän piirissä.

15 lauseke

Turvallisuuden ja terveyden suojeleminen

1. Yötyötä ja vuorotyötä tekeillä on oikeus turvallisuuden ja terveyden suojeeluun heidän työnsä luonteen edellyttämällä tavalla.
2. Yötyötä ja vuorotyötä tekevien turvallisuuden ja terveyden suojeeluun ja ennalta ehkäisyyn liittyvät palvelut tai keinot ovat vastaavat kuin muille työntekijöille tarkoitetut ja niiden on oltava aina saatavilla.

16 lauseke

Työn jaksoitus

Työnantajan, joka aikoo järjestää työn tiettyihin jaksoihin, on otettava huomioon yleinen periaate työajan sovittamisesta työntekijän mukaan, jotta erityisesti työn yksitoikkoisuutta ja pakkotahtisuutta vähennetään toiminnan luonteen sekä turvallisuus- ja terveysvaatimusten mukaan, erityisesti työaikana järjestettävien taukojen osalta.

17 lauseke

Loppumääräykset

1. Suotuisimmat määräykset

Tämä sopimus ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen

a) soveltaa tai ottaa käyttöön lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä tai

b) edistää tai sallia sellaisten työehtosopimusten tai työmarkkinaosapuolten välisten sopimusten soveltaminen,

jotka ovat työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemisen kannalta suotuisampia kuin tämän sopimuksen määräykset.

2. Oikeuksien tason säilyttäminen

Tämän sopimuksen täytäntöönpano ei ole missään tapauksessa riittävä peruste työntekijöiden suojelun yleisen tason alentamiselle tämän sopimuksen soveltamisalalla.

3. Sopimuksen seuranta

Työmarkkinaosapuolet seuraavat tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja soveltamista sisävesiliikenteen alakohtaisessa neuvottelukomiteassa erityisesti työterveyden osalta.

4. Uudelleentarkastelu

Työmarkkinaosapuolet tarkastelevat näitä määräyksiä uudelleen kaksi vuotta sen määräajan jälkeen, joka vahvistetaan tämän sopimuksen täytäntöönpanoa koskevassa neuvoston päätöksessä.

Bryssel 15. helmikuuta 2012.

Euroopan sisävesiliikenneliitto (EBU)

Euroopan laivurijärjestö (ESO)

Euroopan kuljetustyöntekijöiden liitto (EFT)
